

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/170/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаанбаатар хот
2024 он

Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261665 Цахим хаяг: Naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 260512 Цахим хаяг: Natsagdorjs@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэзул
Утас: 261628 Цахим хаяг: Erdenezulb@audit.gov.mn
Аудитор: Д.Эрдэнэчимэг
Утас: 261628 Цахим хаяг: Erdenechimegda@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.23 № 04/335

танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 197,776.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч бидний тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.7, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 8 дугаар зүйлийн 8.5 дахь заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлын онцолсон хэсэг

Тайлант онд Өмнөговь аймгийн Ханбогд, Баян-Овоо сумдын 954.7 км.кв талбайд агаарын болон газрын геофизикийн цогцолбор судалгааны ажлыг 2,999,553.4 мянган төгрөгөөр гүйцэтгүүлэн, анхдагч материалыг хүлээн авч Эрдэс баялгийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэхээр бэлтгэж байна.

Аудитын гол асуудал

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон боловч эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг хүлээн зөвшөөрч бүртгэх, үр дүнг үнэлэх, данснаас хасах талаарх зохицуулалт тусгаагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам нь 2023 онд 7 зорилгын хүрээнд 24 зорилт, 166 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн, хэрэгжилтийг тайлагнасан байна.

Засгийн газрын 2020 оны 9 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 104 дүгээр тогтоолоор тус яамны бүтэц орон тооны хязгаарыг 78 байхаар тогтоосныг Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 469 дүгээр тогтоолоор 89 байхаар шинэчилсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

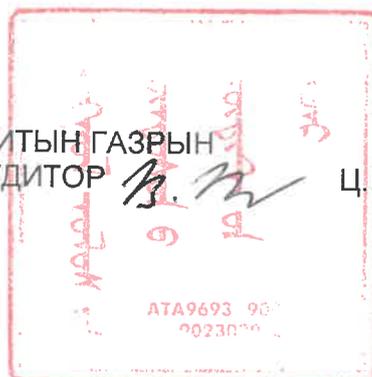
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	480,607,956.87	3,718,069,764.32
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	25,599,691.85
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	25,599,691.85
31210	Төгрөг	0.00	25,599,691.85
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.00	25,599,691.85
33	АВЛАГА	0.00	42,820.31
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	42,820.31
34	УРЬДЧИЛГАА	31,814,640.00	116,308,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	19,500,000.00	116,308,000.00
34710	Урьдчилгаа тооцоо	12,314,640.00	0.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	12,314,640.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	448,793,316.87	3,576,119,252.16
35100	Түүхий эд материал	0.00	19,855,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	0.00	19,855,000.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	0.00	2,999,553,406.84
35400	Хангамжийн материал	448,793,316.87	556,710,845.32
35410	Бичиг хэргийн материал	14,110,490.00	37,729,190.00
35420	Аж ахуйн материал	433,043,299.00	490,366,599.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	943,227.87	523,254.32
35470	Бусад хангамжийн материал	0.00	27,395,502.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	987,463,710.26	679,205,330.07
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	987,463,710.26	679,205,330.07
39200	Биет хөрөнгө	310,266,268.44	312,843,831.63
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,175,000.03)	(26,075,000.07)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	515,608,677.00	670,714,680.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(342,499,662.41)	(488,911,552.59)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	407,689,486.70	416,458,533.27
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(305,791,732.82)	(334,157,933.99)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	0.00	114,583,445.37
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	(86,202,840.44)
39300	Биет бус хөрөнгө	677,197,441.82	366,361,498.44
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(810,868,081.75)	(1,121,704,025.13)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,468,071,667.13	4,397,275,094.39
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	10.00	2,770,410.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	10.00	2,770,410.00
41300	Өглөг	10.00	2,770,410.00
41360	Бусад өглөг	10.00	2,770,410.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10.00	2,770,410.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,468,071,657.13	4,394,504,684.39
	Засгийн газрын оруулсан капитал		
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,468,071,657.13	4,394,504,684.39
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,163,954,403.75	4,090,387,431.01
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,353,268,738.79	1,163,954,403.75
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(189,314,335.04)	2,926,433,027.26
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,468,071,667.13	4,397,275,094.39

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,198,238,700.00	8,861,522,617.83
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	273,000,000.00	115,689,908.83
120	Нийтлэг татварын бус орлого	273,000,000.00	115,689,908.83
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0	115,689,908.83
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	22,829,291.85
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0	92,860,616.98
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	273,000,000.00	0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,925,238,700.00	8,745,832,709.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,925,238,700.00	8,683,269,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	4,925,238,700.00	8,683,269,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0	62,563,709.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	62,563,709.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,211,322,479.42	5,921,829,773.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,211,322,479.42	5,921,829,773.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,720,917,309.94	5,403,558,714.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,130,814,164.14	2,938,070,068.44
210101	Үндсэн цалин	1,278,969,550.98	1,676,096,069.21
210102	Нэмэгдэл	454,014,981.40	572,684,970.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	245,993,376.00	321,023,000.00
210104	Урамшуулал	151,836,255.76	368,266,029.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	293,456,349.64	370,237,476.27
210201	Тэтгэврийн даатгал	137,688,024.90	253,810,038.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	22,338,010.24	29,860,004.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,574,134.38	23,480,494.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	41,842,175.22	5,735,176.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	73,014,004.90	57,351,762.29
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	199,574,777.39	130,561,980.58
210401	Бичиг хэрэг	48,760,312.00	60,185,766.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,216,772.13	12,619,973.55
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	34,745,394.26	33,341,549.03
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	101,852,299.00	24,414,692.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	187,841,520.00	376,917,991.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	11,700,000.00	0
210604	Урсгал засвар	176,141,520.00	376,917,991.00
2107	Томилолт, зочны зардал	146,653,238.80	228,669,207.00
210702	Дотоод албан томилолт	146,653,238.80	228,669,207.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,205,328,861.86	747,297,012.28
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,135,820,019.86	738,549,658.28
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	685,392.00	158,934.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	67,331,530.00	7,140,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	557,248,398.11	611,804,979.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,700,928.82	146,251,098.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,539,000.00	9,640,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	435,008,469.29	455,913,880.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	490,405,169.48	518,271,059.03
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	270,194,843.41	341,498,304.25
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	23,355,000.00	22,892,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	148,800,000.00	200,950,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	88,224,925.00	51,456,270.25

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,814,918.41	66,199,434.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	220,210,326.07	176,772,754.78
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	220,210,326.07	176,772,754.78
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(13,083,779.42)	2,939,692,843.93
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	176,230,555.62	13,259,816.67
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	176,230,555.62	13,259,816.67
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(189,314,335.04)	2,926,433,027.26

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	304,117,253.38		1,353,268,738.79	1,657,385,992.17
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	304,117,253.38		1,353,268,738.79	1,657,385,992.17
Тайлант үеийн үр дүн			-189,314,335.04	-189,314,335.04
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	304,117,253.38		1,163,954,403.75	1,468,071,657.13
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	304,117,253.38		1,163,954,403.75	1,468,071,657.13
Тайлант үеийн үр дүн			2,926,433,027.26	2,926,433,027.26
2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	304,117,253.38		4,090,387,431.01	4,394,504,684.39

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,925,238,700.00	8,771,432,400.85
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		25,599,691.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого		25,599,691.85
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		22,829,291.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		22,829,291.85
120009	Бусад орлого		2,770,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,925,238,700.00	8,745,832,709.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,925,238,700.00	8,683,269,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	4,925,238,700.00	8,683,269,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0	62,563,709.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	62,563,709.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,925,238,700.00	8,745,832,709.00

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,925,238,700.00	8,745,832,709.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,415,333,530.52	8,163,861,649.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,130,255,558.14	2,938,118,385.39
210101	Үндсэн цалин	1,278,410,944.98	1,676,289,013.61
210102	Нэмэгдэл	454,014,981.40	572,684,970.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	245,993,376.00	320,878,372.55
210104	Урамшуулал	151,836,255.76	368,266,029.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	294,014,955.70	370,231,976.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	200,742,686.54	253,804,539.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	23,996,517.98	29,860,004.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18,574,134.38	23,480,494.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,609,565.20	5,735,176.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,092,051.60	57,351,762.29
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	79,411,749.26	81,155,706.78
210401	Бичиг хэрэг	13,745,700.00	24,367,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,160,000.00	12,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	34,745,394.26	30,366,752.78
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,760,655.00	14,221,354.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	223,664,340.00	442,984,031.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	33,449,320.00	53,458,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	16,513,500.00	12,607,340.00
210604	Урсгал засвар	173,701,520.00	376,917,991.00
2107	Томилолт, зочны зардал	158,967,878.80	216,354,567.00
210702	Дотоод албан томилолт	158,967,878.80	216,354,567.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,381,822,361.80	3,917,420,318.09
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,312,313,519.80	3,833,869,167.84
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	685,392.00	158,934.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	67,331,530.00	81,944,296.25
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	147,196,686.82	197,596,664.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	137,657,686.82	185,687,204.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,539,000.00	11,909,460.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	509,905,169.48	581,971,059.03
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	289,694,843.41	405,198,304.25
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	23,355,000.00	22,892,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	168,300,000.00	227,650,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	88,224,925.00	51,456,270.25
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,814,918.41	103,199,434.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	220,210,326.07	176,772,754.78
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	220,210,326.07	176,772,754.78
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	0	25,599,691.85
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0	25,599,691.85
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	25,599,691.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	8,683,269,000.00	8,506,933,854.22	(176,335,145.78)	98.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,683,269,000.00	8,506,933,854.22	(176,335,145.78)	98.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,313,194,700.00	8,138,735,549.97	(174,459,150.03)	97.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,080,777,900.00	2,938,118,385.39	(142,659,514.61)	95.4
210101	Үндсэн цалин	1,612,227,200.00	1,676,289,013.61	64,061,813.61	104.0
210102	Нэмэгдэл	914,394,900.00	572,684,970.05	(341,709,929.95)	62.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	316,710,000.00	320,878,372.55	4,168,372.55	101.3
210104	Урамшуулал	237,445,800.00	368,266,029.18	130,820,229.18	155.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	385,096,700.00	370,231,976.91	(14,864,723.09)	96.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	258,665,900.00	253,804,539.39	(4,861,360.61)	98.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	31,607,600.00	29,860,004.63	(1,747,595.37)	94.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	25,286,200.00	23,480,494.28	(1,805,705.72)	92.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,321,400.00	5,735,176.32	(586,223.68)	90.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	63,215,600.00	57,351,762.29	(5,863,837.71)	90.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	85,051,600.00	81,155,706.78	(3,895,893.22)	95.4
210401	Бичиг хэрэг	24,500,100.00	24,367,600.00	(132,500.00)	99.5
210402	Тээвэр, шатахуун	13,311,100.00	12,200,000.00	(1,111,100.00)	91.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	32,989,100.00	30,366,752.78	(2,622,347.22)	92.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,251,300.00	14,221,354.00	(29,946.00)	99.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	424,897,300.00	423,357,931.00	(1,539,369.00)	99.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	34,336,700.00	33,832,600.00	(504,100.00)	98.5
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	12,614,400.00	12,607,340.00	(7,060.00)	99.9
210604	Урсгал засвар	377,946,200.00	376,917,991.00	(1,028,209.00)	99.7
2107	Томилолт, зочны зардал	216,360,800.00	216,354,567.00	(6,233.00)	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	216,360,800.00	216,354,567.00	(6,233.00)	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,951,571,500.00	3,917,420,318.09	(34,151,181.91)	99.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,867,225,900.00	3,833,869,167.84	(33,356,732.16)	99.1
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,960,400.00	1,447,920.00	(512,480.00)	73.9
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	236,700.00	158,934.00	(77,766.00)	67.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	82,062,700.00	81,944,296.25	(118,403.75)	99.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,170,000.00	192,096,664.80	(4,073,335.20)	97.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	180,501,900.00	180,187,204.80	(314,695.20)	99.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,668,100.00	11,909,460.00	(3,758,640.00)	76.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	343,343,200.00	368,198,304.25	24,855,104.25	107.2
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	22,892,600.00	22,892,600.00	0.00	100.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	202,085,500.00	227,650,000.00	25,564,500.00	112.7
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	51,707,800.00	51,456,270.25	(251,529.75)	99.5

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	66,657,300.00	66,199,434.00	(457,866.00)	99.3
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	8,683,269,000.00	8,506,933,854.22	(176,335,145.78)	98.0
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	8,683,269,000.00	8,506,933,854.22	(176,335,145.78)	98.0
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	8,683,269,000.00	8,506,933,854.22	(176,335,145.78)	98.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-			
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-			
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	89	89		100
620001	Удирдах ажилтан	19	19		100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	67	67		100
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3		100

2.6 Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		62,563,709.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		62,563,709.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		25,126,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		19,626,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		19,626,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		5,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		5,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		37,437,609.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		37,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		37,000,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		437,609.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		437,609.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		62,563,709.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		62,563,709.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		62,563,709.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 107,933.0 мянган төгрөгийн 4 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 107,933.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, залруулаагүй алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Үүнээс дараах алдааг залруулсан. Үүнд:

- Тайлант онд 50,808.0 мянган төгрөгийн лицензийн төлбөрийг урьдчилж гарсан зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгээгүй, шууд зардлаар бүртгэсэн,
- Эрдэм судалгаа, шинжилгээний 57,125.0 мянган төгрөгийн 2 ажлын тайланг бараа материалын тайланд орлого аваагүй, шууд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн.

Аудитаар нийт 197,776.4 мянган төгрөгийн 7 зөрчил² илэрснээс, 34,717.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 163,058.6 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Аудитаар илэрсэн 197,776.4 мянган төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өглөө.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Геофизикийн судалгааны цогцолбор ажлын гүйцэтгэлд хяналт хэрэгжүүлэхээр ажилласан 7,611.8 мянган төгрөгийн албан томилолтын зардлыг техник, хяналтын ажлын зардлаас бус урсгал зардлаас гаргасан.	1	7,611.8	1	7,611.8								
Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу 23,489.4 мянган төгрөгийн, албан томилолтын журмыг мөрдөөгүй 8,109.2 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэлд тусгасан.	1	31,598.6			1	31,598.6						
Төрийн хэмнэлтийн горимыг зөрчиж салбарын 100 жилийн ойн арга хэмжээнд 8,260.0 мянган төгрөг зарцуулсан.	1	8,260.0			1	8,260.0						
Салбарын үйл ажиллагааны чиглэлээр мэдээ мэдээлэл, сурталчилгаа хийлгэхээр 15 хуулийн этгээдтэй 95,600.0 мянган төгрөгийн, албан хаагчдыг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулахаар 27,600.0 мянган төгрөгийн үйлчилгээ авахдаа худалдан авах ажиллагааны хууль, журмыг мөрдөөгүй, шууд гэрээ байгуулсан байна. Үүнээс хэвлэл, мэдээллийн ажлуудаас 14,600.0 мянган төгрөгийн 3 гэрээний гүйцэтгэлийн тайлангүй, гэрээнүүдэд хавсралт 2-т заасан ажлыг хийхээр заасан ч хийх ажлын нэр төрөл, үнэ өртгийг тодорхой тусгаагүй, 14,000.0 сая төгрөгийн ажлын даалгавар, төсөв, хийсэн ажил нь тодорхойгүй зэрэг зөрчлүүд байна.	1	123,200.0			1	123,200.0						
УУХҮЯ-ны нягтлан бодогчийн ажил үүргийг Төрийн сангийн шинжээчээр давхар гүйцэтгүүлж байгаа нь тус яамны төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээнд тавих хяналт алдагдаж, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаан дахь дотоод хяналт сулрах эрсдэл үүссэн байна.	1				1							
Жилийн эцсийн тооллогын бүртгэлийг бодитой, чанартай хийж гүйцэтгээгүй, тооллогын бүртгэлийг нэгтгэж холбогдох акт үйлдээгүй байна. Ажлын хэсэг зөвхөн ажилтнуудын хариуцсан хөрөнгийг тоолж картад гарын үсэг зурж баталгаажуулсан бөгөөд агуулахад байгаа болон нярвын хариуцсан хөрөнгийг тоолсон тооллогын бүртгэл байхгүй, комиссын илтгэх хуудсаас харахад 114,582.5 мянган төгрөгийн бусад хөрөнгө, 300,000.0 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгийг тооллогод хамруулаагүй, бараа материалын дүн зөрүүтэй тоолсон гэж тэмдэглэгдсэн байна.	1				1							
Нийт дүн	7	197,776.4	2	34,717.8	5	163,058.6						